

МОДЕЛЮВАННЯ ОПТИМАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА*Запорізька державна інженерна академія, кафедра ЕІТ*

Складність фінансових рішень, які стосуються набору й співвідношення різних джерел та інструментів фінансування, пов'язана з необхідністю усвідомлення власниками й керівництвом підприємства таких аспектів даної проблеми, як: оцінка потреби у фінансових ресурсах, їх вид, обсяг, час отримання, використання та повернення; особливості та способи застосування певного фінансового інструменту, його сильні й слабкі сторони; взаємодоповнення або взаємовиключення різних інструментів і способів фінансування, їх вплив на ефективність застосування один одного; – вартість та інші умови отримання, використання й повернення капіталу, їх взаємозв'язок і взаємовплив; – вплив мінливості умов економічного середовища, в т. ч. фінансового ринку, на доцільність і ефективність застосування певного фінансового інструменту; – взаємозв'язок фінансування і структури власності, ступеня концентрації операційного й загального управління; – поява супутніх фінансових ризиків та сила їх впливу на стабільність функціонування.

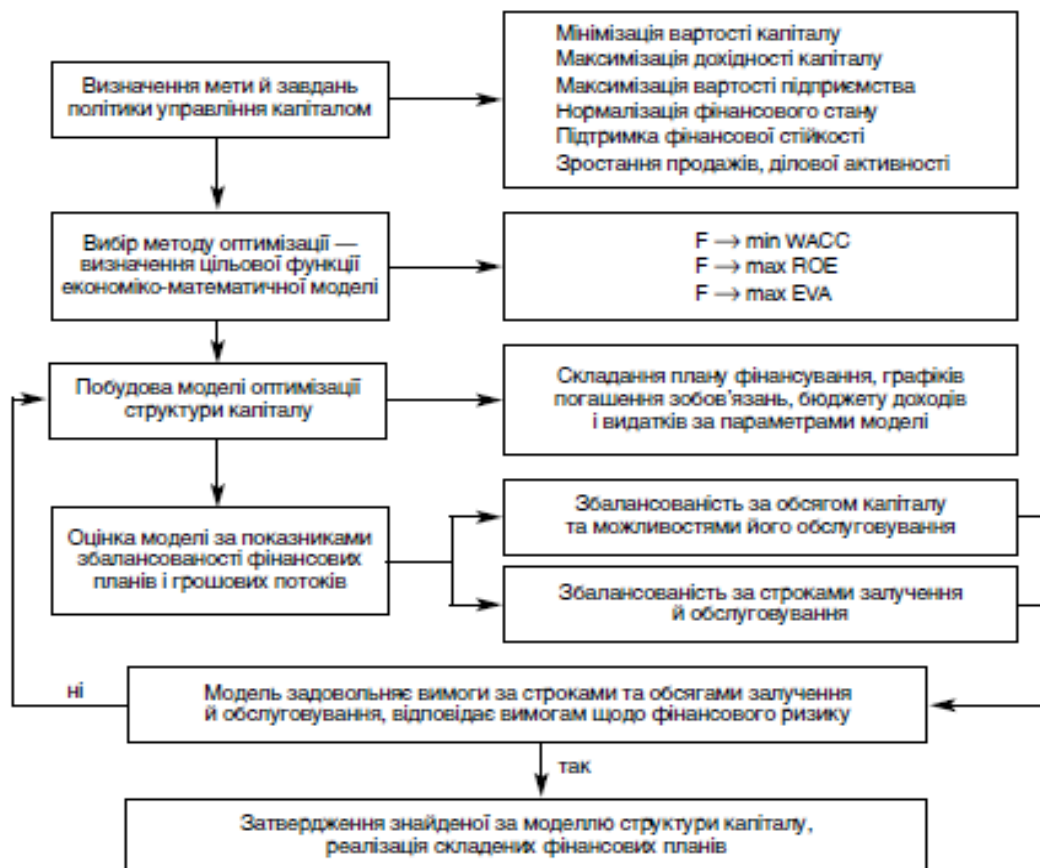

Рис. 1. Послідовність моделювання структури капіталу підприємства

Перелічені аспекти потрібно врахувати при моделюванні структури капіталу. Вони змушують фінансовий менеджмент підходити до моделювання системно, постійно відстежувати зміни та коригувати початкову структуру фінансового забезпечення. Розглянемо детальніше основні етапи розв'язання аналізованої проблеми (рис.1.). Спочатку

треба вивчити умови ведення господарської діяльності підприємства, насамперед для оцінки майбутніх потреб у залученні капіталу, а також для з'ясування особливостей його використання під час взаємодії підприємства й постачальників, державних органів, кредиторів, власників та інших партнерів. На підставі проведеного аналізу менеджмент зможе визначити коло та джерела капіталу, умови залучення й початкову вартість. Прогнозування дасть змогу скоригувати зазначені показники відповідно до тенденцій зміни факторів. Остаточне рішення щодо методів, способів задоволення потреби в капіталі буде прийняте після врахування фінансової стратегії підприємства, тобто на основі ставлення менеджменту до співвідношення “дохідність капіталу – його вартість – рівень фінансових ризиків” у процесі моделювання структури капіталу та його оптимізації.

Підсумовуючи викладене, доходимо таких висновків. Знаходження оптимальної структури капіталу – це комплексний, системний процес одноразового планування короткострокових наборів та співвідношень власного й боргового капіталу, об'єднаних загальною фінансовою стратегією регулювання величини капіталу та співвідношення його дохідності й ризиковості.